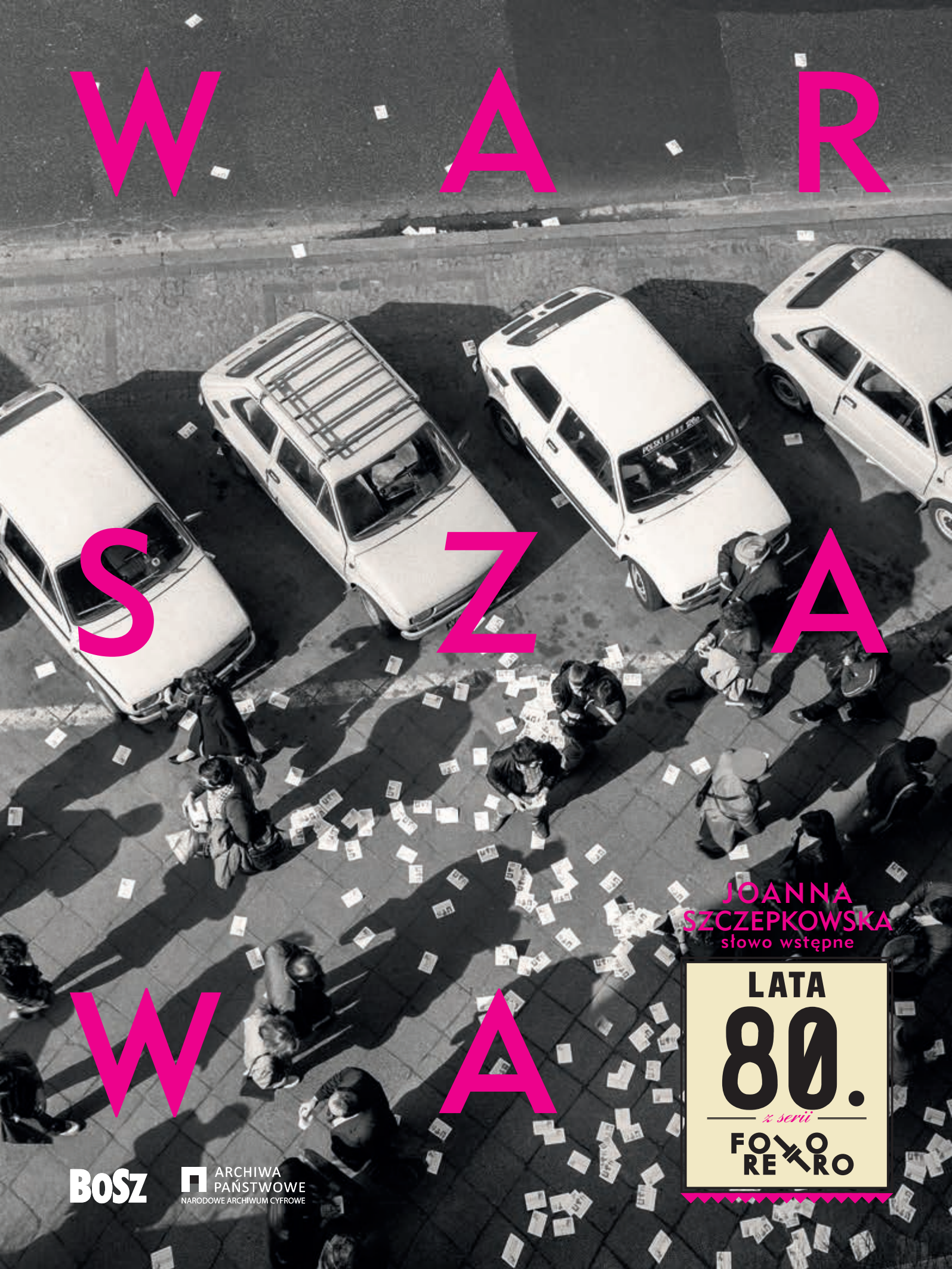

W A R

S Z A

W A

JOANNA
SZCZEPKOWSKA
słowo wstępne

LATA
80.
z serii
FOYORO

BoSz

 **ARCHIWA
PAŃSTWOWE**
NARODOWE ARCHIWUM CYFROWE

W

A

R

S

Z

A

JOANNA
SZCZEPKOWSKA
słowo wstępne

W

A

MIESZKAŁAM WTEDY NA ULICY DŁUGIEJ, ...

..., która krzyżowała się z Miodową. Skromne, ale śliczne osiedle znane z wygranej w konkursie na „Piękne podwórka”. Z okien na czwartym piętrze mogłam zobaczyć swoją ulicę, kawałek pięknego parku Krasińskich i fragment ulicy Miodowej. Wszystkie te miejsca są

naznaczone martyrologią mieszkańców Warszawy, to tutaj biegły kanały, którymi warszawiacy uciekali przed skutkami Powstania Warszawskiego, to tutaj wydobywali się na powierzchnię – najczęściej w ręce gestapowców. Wprowadzając się tu, myślałam o tym bardzo często, ale czy mogłam przypuszczać, że w tym samym miejscu będę świadkiem

ulicznych walk, ofiarą gazów łzawiących, a w moim mieszkaniu jak w szpitalu polowym leżeć będą ludzie porażeni przez gazy łzawiące, pobici i przerażeni?

Właściwie nie musiałabym opisywać nic poza moją kamienicą, żeby oddać atmosferę Warszawy lat 80. Już samo pow-

stanie „Solidarności” zacieśniło sąsiedzką więź, wychodziliśmy razem na demonstracje, pilnowaliśmy wzajemnie swoich dzieci. Wszystko w tym czasie było inne, bo tworzyło się to poczucie wspólnoty – to MY – za którym dzisiaj tak często tęsknimy. Czy jako klienci sklepów, sprzedawcy, motornicy tramwajów, czy pasażerowie, wszyscy żyliśmy w oczekiwaniu na decyzje strajkowe. Jaki będzie? Ostrzegawczy? Powszechny? Pytaliśmy się siebie nawzajem na ulicach. Byłam pewnie jedną z nielicznych warszawianek, które poznały klimat stanu wojennego w godzinie jego wprowadzenia, w nocy w środku miasta.

1.

Joanna Szczepkowska,
zdjęcie z 1975 roku

2.

Joanna Szczepkowska
w filmie *Dolina Issy*
Tadeusza Konwickiego,
1982 rok

// CZAS
SOLIDARNOŚCI //

SAD
NAJWYŻSZY

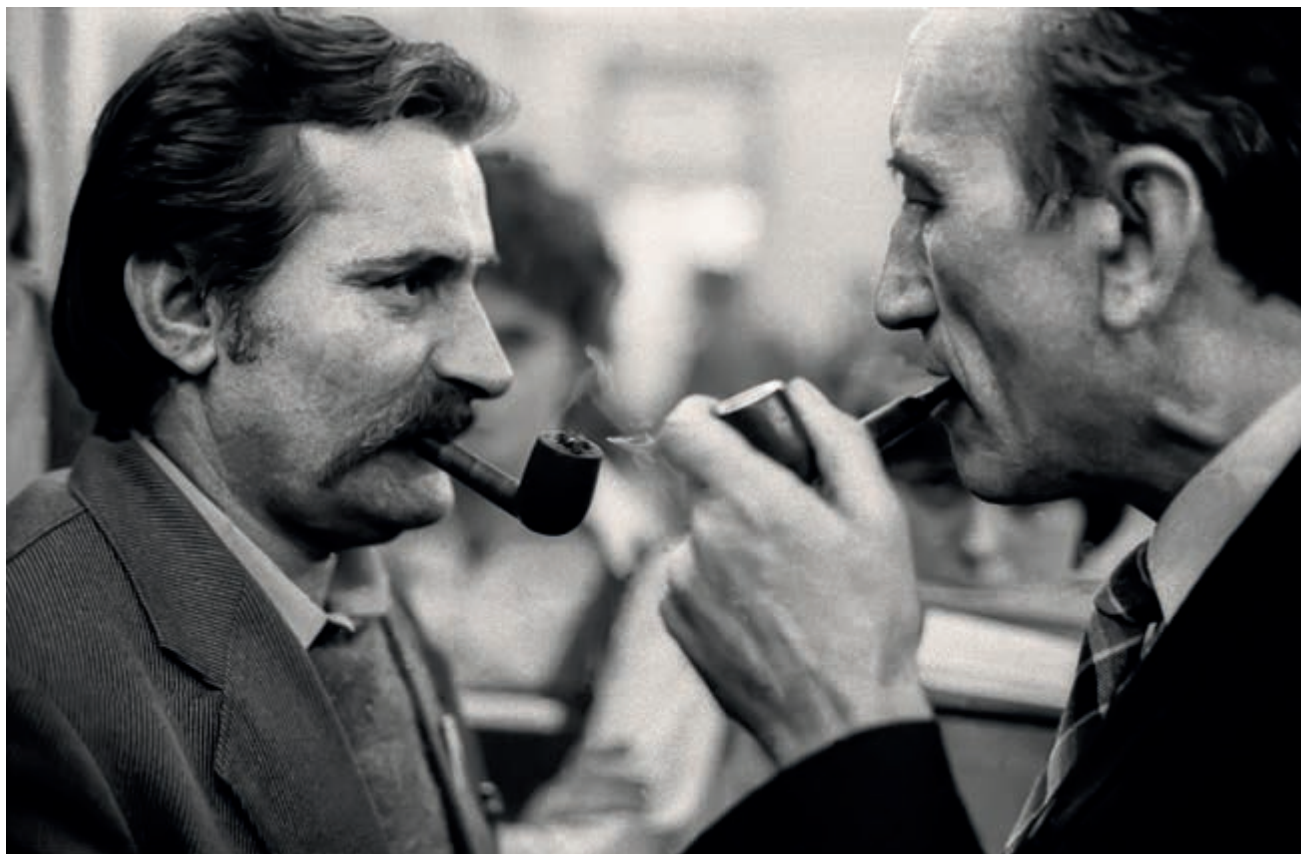
6.

Lech Wałęsa przed
gmachem sądu
po zarejestrowaniu
„Solidarności”,
10 listopada 1980 roku

7, 8.

Zamek Królewski
i Podwale w śniegu,
styczeń 1980 roku

15

14

16

15.

Lech Wałęsa
i Tadeusz Mazowiecki,
jesień 1980 roku

16.

Afisz filmu *Człowiek z żelaza*,
plac Konstytucji, lato 1981 roku

17.

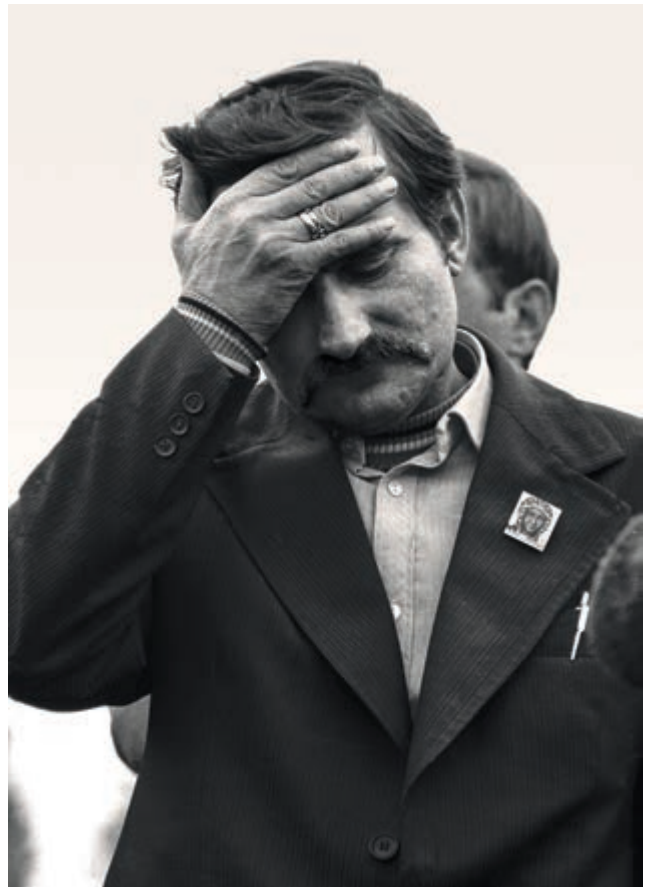
W Hucie Warszawa,
1980 rok

18.

Lech Wałęsa w drodze
do Sądu Najwyższego z wnioskiem
o rejestrację NSZZ „Solidarność”,
wrzesień 1980 roku

17

18

31-33.

Kolejki do sklepów spowodowane
załamaniem się zaopatrzenia.
Ulica Świętokrzyska przy rogu
ulicy Bagno (31), księgarnia
Universus przy rogu ulic
Belwederskiej i Gagarina (32),
1981 rok

32

33

// STAN
WOJENNY //

51.

Pierwsze dni stanu wojennego.
Patrol wojskowy na warszawskiej
ulicy, żołnierze grzeją się
przy koksowniku,
po 13 grudnia 1981 roku

52, 53.

Ogłoszenie stanu wojennego
w Telewizji Polskiej. Generał
Wojciech Jaruzelski przed wejściem
do studia (53) i przed kamerami,
13 grudnia 1981 roku

52

53

51

64-67.<

Starcia manifestujących z ZOMO. Na zdjęciu 67 widać reakcję przechodniów na gaz łzawiący, centrum Warszawy, 1982 rok

68.

Układanie krzyża z kwiatów upamiętniającego kardynała Stefana Wyszyńskiego, plac Zwycięstwa (obecnie Piłsudskiego), 1982 rok

69.

Kolumny ZOMO w czasie manifestacji w rocznicę porozumień sierpniowych. Widoczne opary gazu łzawiącego. Ulica Marszałkowska w rejonie Domów Towarowych Centrum, 1982 rok

70, 71.

Starcia ZOMO z manifestującymi w rocznicę 3 maja. Plac Zamkowy, 1982 rok

68

69

70

71

82.

Druga pielgrzymka Ojca Świętego do Polski. Spotkanie Jana Pawła II z generałem Wojciechem Jaruzelskim i innymi przedstawicielami władz PRL w Belwederze, 17 czerwca 1983 roku

83, 84.

Trzecia pielgrzymka Ojca Świętego do Polski. Przywitanie Jana Pawła II na lotnisku Okęcie, czerwiec 1987 roku

83

84

Warszawa lata 80., to piąty już album z serii **FOTO RETRO**, przypominający dzieje stolicy w czasach PRL-u. Ostatnia dekada przed upadkiem komunizmu, nie przyniosła już ważnych inwestycji budowlanych i drogowych w mieście. Pogłębiający się kryzys, szarość codziennego dnia wyczuwalna jest na prezentowanych fotografiach. Jednocześnie Warszawa była świadkiem ważnych wydarzeń tej dekady – karnawału „Solidarności”, wprowadzenia stanu wojennego, kolejnych wizyt Jana Pawła II w Polsce, wreszcie upadku komunizmu w 1989 roku. Pokazujemy je na zdjęciach, których większość pochodzi z Narodowego Archiwum Cyfrowego. Osobisty wstęp do albumu napisała dla nas znakomita warszawska aktorka, Joanna Szczepkowska

patronat medialny

BoS
z

 **ARCHIWA
PAŃSTWOWE**
NARODOWE ARCHIWUM CYFROWE

 NOWA WARSZAWA.